

51 במופְּשֵׁט טְהוֹר. מַאי לֵאוּ הַנוּגַע בְּמוּפְּשֵׁט טְהוֹר, אֲפִילוּ כִשְׁנַע
 52 בְּטַפַּח הַסְּמוּךְ לְבִשְׂרָה, וְקִשָּׁה עַל רַבִּי אֲסִי שֶׁמִּטְמֵא טַפַּח הַסְּמוּךְ
 53 לְבִשְׂרָה. דוּחָה הַגְּמָרָא: לֵאוּ, אִין הַכוּוְנָה לְטַפַּח הַסְּמוּךְ לְבִשְׂרָה, אֵלֵא עַל
 54 שֶׁאֵר הָעוֹר יוֹתֵר מִהַשְּׂעוֹר, לְבַד מְטַפַּח הַסְּמוּךְ לְבִשְׂרָה.
 55 הַגְּמָרָא מְבִיאָה רֵאשִׁיָּה לְשִׁיטָה רַב: תָּא שְׁמַע מִהַבְּרִייתָא, הַנוּגַע בְּעוֹר
 56 הַמְּחוּבֵר שְׁכָנְגָד הַבִּשְׂרָה וְלֹא הַפְּשִׁיט טְמֵא שְׁהוּא שׁוֹמֵר שֶׁל הַבִּשְׂרָה.
 57 יֵשׁ לְדִיִּיק שֶׁרַק בְּעוֹר שְׁכָנְגָד הַבִּשְׂרָה טְמֵא, הָא – אַבְל כְּשֶׁהִתְחַל
 58 לְהַפְּשִׁיט וְנוּגַע בְּטַפַּח הַסְּמוּךְ לְבִשְׂרָה טְהוֹר, וּמוּכַח כְּשִׁיטָה רַב. דוּחָה
 59 הַגְּמָרָא: הַתְּנָא בְּבְרִייתָא, כֹּל טַפַּח הַסְּמוּךְ לְבִשְׂרָה שְׁהוּא יָד, עוֹר
 60 שְׁכָנְגָד הַבִּשְׂרָה כְּרִי לֵיהּ – הוּא קוֹרָא לוֹ, שֶׁמִּטְמֵא מִחַמַּת שְׁהוּא יָד
 61 לְעוֹר שֶׁעַל הַבִּשְׂרָה.
 62 רֵאשִׁיָּה נּוֹסֶפֶת לְשִׁיטָה רַב: תָּא שְׁמַע מִהַבְּרִייתָא, הַמְּפָשִׁיט עוֹר
 63 בְּכַהֲמָה וּבְחִיָּה, בְּפִתְחָהּ וּבְטַמְאָהּ, בְּדָקָה וּבְנִסְתָּה, לְשִׁטִּית כְּרִי
 64 אַחֲזִיזָה, וְאִם הַפְּשִׁיט יוֹתֵר מִכְּדֵי אַחֲזִיזָה טְהוֹר, וְאִם הַמְּפָשִׁיט הַסְּמוּךְ
 65 לְבִשְׂרָה טְהוֹר. מוּכַח כְּשִׁיטָה רַב שֶׁכְּשֶׁהַפְּשִׁיט יוֹתֵר מִכְּדֵי אַחֲזִיזָה טְהוֹר,
 66 וְקִשָּׁה עַל רַב אֲסִי. מֵתְרַצָּה הַגְּמָרָא: לְשִׁיטָה רַבִּי אֲסִי הֵקָא בְּמַאי
 67 עֲסִיקִין בְּבְרִייתָא, בְּטַפַּח הַרְּאשׁוֹן הַסְּמוּךְ לְכְּדֵי אַחֲזִיזָה, שֶׁכְּשֶׁהַפְּשִׁיט
 68 רַק טַפַּח יוֹתֵר מִכְּדֵי אַחֲזִיזָה מוּדָה רַבִּי אֲסִי שֶׁלֹּא מִטְמֵא, שְׁאִין הַדְּרָךְ
 69 אֵז לְהַחֲזִיק טַפַּח הַסְּמוּךְ לְבִשְׂרָה כְּשֶׁמִּפְשִׁיט כִּיּוֹן שֶׁקַּל יוֹתֵר לְהַחֲזִיק
 70 וְלִמְשׁוֹךְ מִשְׁפַּת הָעוֹר, וְהַדְּרָךְ לְהַפְּשִׁיט הָעוֹר בְּסִכּוּן. אַבְל כְּשֶׁהַפְּשִׁיט
 71 שִׁיעוֹר גְּדוֹל, כּוּבַד הָעוֹר מְסִיעַ לְהַפְּשִׁיט אֵת שֶׁאֵר הָעוֹר עַל יָדוֹ
 72 שֶׁמְּחִיב בְּמָה שֶׁהַפְּשִׁיט.
 73 הַגְּמָרָא מְבִארֵת מִזֵּה הַשִּׁיעוֹר שֶׁל כְּדֵי אַחֲזִיזָה: הַתְּנָא, בְּמָה כְּרִי אַחֲזִיזָה
 74 שֶׁנֶּחֱשַׁב לֵיד לְבִשְׂרָה, עַד טַפַּח בְּסִמּוּךְ לְעוֹר. מִקְּשָׁה הַגְּמָרָא: וְהָא תְּנָא
 75 עַד טַפַּח חֲתִיּוּם. מֵתְרַצָּה הַגְּמָרָא: אֲמַר אֲבִי, עַד טַפַּח הַכוּוְנָה לְטַפַּח
 76 כְּפֹלֵל שְׁהוּא שְׁנֵי טַפַּחִים, שֶׁבִּשְׂעוֹר זֶה הַדְּרָךְ לְטַלְטֵל אֵת הַבִּשְׂרָה עַל
 77 יָדוֹ שֶׁמְּחִיבִים בְּעוֹר. תְּנָא נְמִי חֲכִי, בְּמָה הַשִּׁיעוֹר שֶׁל כְּרִי אַחֲזִיזָה,
 78 טַפַּח כְּפֹלֵל.
 79 הַגְּמָרָא מְבִיאָה מִשְׁנֵה וּבִיאוּרָה, וּבִסוּף מִקְּשָׁה מִמִּשְׁנֵתֵינוּ: הַנֶּנֶן הַתָּם
 80 בְּמִסְכַּת כִּלִּים, מְלִית שְׁנַטְמָאָה וְהַתְּחִיל בָּהּ לְקַרְעָהּ, כְּדֵי לְבַטְלָהּ
 81 מִתּוֹרַת טְלִית, וְתִטְהַר מִטְּמוּמָתָהּ מִחַמַּת שֶׁלֹּא תִהְיֶה אֵלֵא לְמַלְאכְתָּהּ
 82 הַרְּשׁוּנָה, כִּיּוֹן שְׁנִקְרָע רֹבֵבָה, אִף שֶׁנֶּשְׂאָר בְּחֹלֶק שֶׁלֹּא נִקְרַע שִׁיעוֹר
 83 קַבֵּלַת טוּמְאָה, שׁוּב אֵינּוּ חֲבוּר, וְנֶחֱשַׁב כְּנִקְרַעָה כּוֹלָה וְטְהוֹרָה. וְאִין
 84 חוֹשְׁשִׁים שֶׁמָּא יַחְתּוֹךְ רַק חֲצִי הַטְּלִית וְיִטְהַר.
 85 שִׁיטָה רַב נֶחֱמָן בְּבִיאוֹר דְּבְרֵי הַמִּשְׁנָה: אֲמַר רַב נְחֶמְן אֲמַר רַבָּה בַר
 86 אֲבִיָּה, לֹא שְׁנֵנוּ שֶׁמִּסְפִּיק קְרִיעַת רוֹב הַבְּגַד, אֲלֵא בְּמִלִּית מְבֹלֵת יוֹם
 87 – שֶׁנִּטְמָאָה וְהַטְּבִילָה וּבִיּוֹם הַטְּבִילָה קוֹדֵם שֶׁהַעֲרִיב הַשֶּׁמֶשׁ קְרַעָה,
 88 שֶׁנִּטְהַרְתָּ מִיּוֹנוֹ דְּלֵא חָם – מֵתוֹךְ כִּךְ שֶׁלֹּא חָס הַבְּעִלִּים עֲלָהּ – עַל
 89 הַטְּלִית וְאֲטַבְּלָהּ – וְהַטְּבִילָה אִף שֶׁהַטְּבִילָה מִקְּלַקֶּלֶת הַבְּגַד, אִף אֵת
 90 לֹא תִיּוֹם עֲלָהּ וְקִרְעָה לָהּ רֹבֵבָה, וְלֹא חוֹשְׁשִׁים שֶׁמָּא לֹא יִקְרַע אֵת
 91 רוֹבָה. אֲבָל מְלִית טְמֵאָה שְׂאִינָהּ מְבֹלֵת יוֹם, אִף כְּשֶׁקְרַע אֵת רוֹבָה,
 92 לֹא נִטְהַרְתָּ, גְּזֵרָה דְּלִמָּא לֹא אֵתִי לְמִיקְרָעָה רֹבֵבָה – לְקְרוּעָה אֵת רוֹבָה,
 93 שִׁיחֹס עַל הַטְּלִית וְיִקְרַע רוֹב מִצּוּמְצָם וְיִטְהַר אֵת הַבְּגַד, לִכְךָ אִין
 94 הַטְּלִית נִטְהַר עַד שִׁיקְרַע אֵת כּוֹלָה.
 95 הַגְּמָרָא מִקְּשָׁה עַל בִּיאוֹרוֹ שֶׁל רַב נְחֶמְן: אֲמַר רַבָּה שְׁתֵּי תְּשׁוּבוֹת
 96 בְּדָבָר, תְּדָא, אִם נִטְהַר טְלִית טְבוּלָת יוֹם בְּקְרִיעַת רוֹבָה, יֵשׁ לַחֲשׁוֹשׁ
 97 שְׁמָא יֵאֱמְרוּ מְבִילָה פֶּת יוֹמָא עוֹלָה – כְּדֵי לְטַהֵר אֵת הַבְּגַד אִף בְּלֹא
 98 הָעֵרֵב שֶׁמֶשׁ, וְלֹא יֵדְעוּ שֶׁטְהוֹרָה מִחַמַּת שֶׁקְרַעָה, וְיֵשׁ לְגוֹרַע עַל בְּגַד
 99 שֶׁהוּטְבַל בְּאוֹתוֹ יוֹם אִף כְּשֶׁנִּקְרַע רוֹבָה שֶׁאֲסוּר לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ כְּדֵי
 100 לְמַנוּעַ טְעוֹת זֹו. וּבַהֲכַרְחָ יֵשׁ לְהַעֲמִיד אֵת הַמִּשְׁנָה דוּקָא בְּקוֹרַע טְלִית
 101 שְׂאִינָה טְבוּלָת יוֹם, שֶׁלֹּא יְבוֹאוּ לְטַעוֹת שֶׁהַטְּבִילָה טִיהַרָה אוֹתָהּ. וְעוֹד

1 אֵיבּוֹ אֲמַרָה בְּשֵׁם רִישׁ לְקִישׁ וְהַשּׁוֹמֵעַ הַחֲלִיף, וְגַם אֲרַבְעֵי – אַרְבַּע
 2 דִּינִים אֲמַר בָּהּ. וְתָדָא מִיַּנְיָהוּ – אַחַד מֵהֶם, הַדְּבַר הַרְּבִיעִי, הוּא
 3 עֲבֻדָּה, שִׁיעוֹר עֵיבוּד שֶׁהוֹכִירָה הַמִּשְׁנָה, שֶׁכְּשֶׁהִילְכוּ עַל גְּבִי טְהוֹר
 4 הוּא מִזֵּה אַרְבַּעָה מִיל.
 5 הַגְּמָרָא מְבִארֵת שִׁיעוֹר אַרְבַּעָה מִיל הוּא דוּקָא בְּדָרֵךְ הִילּוּכוֹ: אֲמַר
 6 רַבִּי יוֹסִי בְּרַבִּי חֲנִינָא, לֹא שְׁנֵנוּ אֲלֵא שֶׁהַאֲרַבַּע מִיל בְּדָרֵךְ שְׁלִשְׁתֵּי
 7 אֲבָל לְאֲחֵרִיו, אַחֲרֵי שֶׁעָבַר אֵת הַמּוֹקֵם שֶׁהֵם בּוֹ, אֲפִילוּ מִיל אֶחָד
 8 אֵינּוּ חוֹרָה. מִדִּיִּיקָתּ הַגְּמָרָא: רַב אֲחָא בַר יַעֲקֹב אֲמַר, וּמִיָּנָה – וּמִזֵּה
 9 שֶׁאֲמַר שֶׁמִּיל אֵינוֹ חוֹרָה, מוּכַח שֶׁמִּיל הוּא דְּאֵינוֹ חוֹרָה, הָא – אַבְל
 10 פְּחוּת מְמִיל חוֹרָה לְאַחֲרֵי.
 11 הַגְּמָרָא מְבִארֵת בְּדִין עוֹר אָדָם שֶׁעֵיבּוּדוֹ: הַנֶּנֶן רַבְּנָן, לִיַּנְיָוִן – חִילִּי
 12 גְּדוּד גּוֹיִם הָעוֹבֵר מִמְּקוֹם לְמְקוֹם הַלֵּיחָם עִם יִשְׂרָאֵל, וְנִכְנָם הַגְּדוּד
 13 לְבִית, הַבֵּית טְמֵא, כִּיּוֹן שְׂאִין לָךְ בְּכָל לִיַּנְיָוִן וְלִיַּנְיָוִן שְׂאִין לוֹ בְּמָה
 14 קְרַקְפְּלִין – עוֹר הָרֵאשׁ שֶׁל אָדָם מֵת, וְהִיוּ עוֹשִׂים כֵּן לְכַשְׁפִּים
 15 בְּמַלְחָמָה, וְהַעוֹרֹת מִטְּמֵאִים אֵת הַבֵּית וְאֵת אִשְׁרָ בּוֹ בְּטוּמְאֹת מֵת.
 16 וְאֵל תְּתַמָּה שֶׁמְּחִיבִים עוֹרֹת רֵאשׁ אָדָם בְּמַחְנֵה, שְׁהֲרִי קְרַקְפְּלוּ שְׁל
 17 רַבִּי יִשְׁמַעֵאל, מוּנָח בְּרֵאשׁ מְלָכִים.

משנה

18 בְּמִשְׁנֵי הַקּוֹדְמוֹת הַתְּבֵאר שִׁיעוֹר בַּהֲמָה אֵינוֹ מִטְמֵא כְּבִשְׂרָה, אִךְ
 19 בְּעוֹדוֹ מְחוּבֵר לְבִשְׂרָה, הוּא כֵיד לְבִשְׂרָה, וְהַנוּגַע בּוֹ כְּנוּגַע בְּבִשְׂרָה.
 20 מִשְׁנֵתֵינוּ מְבִארֵת מִזֵּה חוּזֵק חִיבוּר הָעוֹר לְבִשְׂרָה כְּדֵי שִׁיקְרָא יָד לְבִשְׂרָה:
 21 הַמְּפָשִׁיט עוֹר בְּכַהֲמָה וְכֵן פְּתִיחָהּ, לְאַחַר שֶׁחִטְּהָ, בֵּין שֶׁהַמְּפָשִׁיט טְמֵא
 22 וְהַפְּשִׁיט בְּבַהֲמָה אוֹ חִיָּה טְהוֹרָה, וּבֵין שֶׁהַמְּפָשִׁיט טְהוֹר וְהַפְּשִׁיט
 23 בְּטַמְאָה שֶׁמִּטְמָאָה בְּטוּמְאֹת נְבִילָה לְאַחַר שֶׁחִטְּהָ, בֵּין בְּבַהֲמָה וּבְחִיָּה
 24 דָּקָה וּבֵין בְּנִסְתָּהּ. בְּכָל אֵלוֹ, אִם מִפְּשִׁיט אֵת הָעוֹר לְשִׁטִּיתָ – לְפָרוֹס עַל
 25 הַמַּטָּה אוֹ לְעִשׂוֹת מִמֶּנּוּ מַפָּה עַל הַשּׁוֹלְחָן, אִזִּי מִשֶׁהִתְחַלֵּל לְהַפְּשִׁיט עַד
 26 שִׁיחָה בְּעוֹר שִׁיעוֹר כְּרִי אַחֲזִיזָה – שִׁיכּוּל לְאַחֲזוֹ בּוֹ, נֶחֱשַׁב הָעוֹר יָד
 27 לְבִשְׂרָה, אַבְל מִשֶׁהַפְּשִׁיט יוֹתֵר מִכְּדֵי אַחֲזִיזָה אִין הָעוֹר נֶחֱשַׁב מְחוּבֵר
 28 לְבִשְׂרָה. וְלְחִמָּה וְאִם מִפְּשִׁיטוֹ כְּדֵי לְעִשׂוֹת מִמֶּנּוּ נוֹד לְדַבְּשׁ, אִזִּי הָעוֹר
 29 יָד לְטוּמְאָה וְלִטְהַרָה אִף בְּיוֹתֵר מִכְּדֵי אַחֲזִיזָה, וְהִינּוּ עַד שְׁיַפְּשִׁיטוּ גַם
 30 אֵת הַחוּזָה.
 31 הַמְּרַגֵּל – הַמְּפָשִׁיט לְחַמַּת אִךְ מֵתְחִיל מִצַּד הַרְּגֵלִים, בּוּלוֹ – כֹּל הָעוֹר
 32 חֲבוּר לְטוּמְאָה לְטַמְאָה וְלְטַמְאָה כִּיּוֹן שֶׁהַחוּזָה בְּסוּף הַהַפְּשִׁיט. אִמְנָם
 33 מִשֶׁהִּגִּיעַ לְעוֹר שְׁעַל הַצְּוָרָה הַסְּמוּךְ לְחוּזָה, שְׁהוּא נִפְרַד מֵאֵלִיו
 34 מִהַבִּשְׂרָה, נֶחֱלַקוּ הַתְּנָאִים הָאֵם הָעוֹר שֶׁהִפְרִיד נַעֲשָׂה יָד לְבִשְׂרָה. רַבִּי
 35 יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי אֲמַר שְׂאִינוֹ חֲבוּר וִיד כִּיּוֹן שֶׁנִּפְרַד בְּקִלּוֹת. וְחֲקָמִים
 36 אֲוִמְרִים חֲבוּר, וְעַד שְׁיַפְּשִׁיטוּ אֵת בּוּלוֹ – וְעַד שִׁיפְשִׁיט אֵת כֹּל הָעוֹר
 37 הוּא יָד לְבִשְׂרָה.

גמרא

38 הַגְּמָרָא מְבִארֵת דִּין הַמְּפָשִׁיט יוֹתֵר מִהַשְּׂעוֹר. שׁוֹאֵלֵת הַגְּמָרָא:
 39 הַמְּפָשִׁיט לְשִׁטִּית, וְהַפְּשִׁיט מְכָאן וְאֵילָךְ יוֹתֵר מִכְּדֵי אַחֲזִיזָה, וְכֵן לְחַמַּת
 40 וְהַפְּשִׁיט אֵת הַחוּזָה, מַאי, הָאֵם הָעוֹר טְהוֹר מִשּׁוּם שְׂאִינוֹ יָד לְבִשְׂרָה.
 41 מְשִׁיבָה הַגְּמָרָא: אֲמַר רַב, טְהוֹר הַמוּפְּשֵׁט שְׂאִינוֹ יָד, כִּיּוֹן שְׂאִין
 42 מִטְּלָטִלִים עַל יָדוֹ אֵת הָאוֹכֵל. וְרַבִּי אֲפִי אֲמַר כְּשֶׁהַפְּשִׁיט יוֹתֵר מִכְּדֵי
 43 אַחֲזִיזָה, הַמְּפָשִׁיט הַסְּמוּךְ לְבִשְׂרָה נֶשְׂאָר טְמֵא בְּטוּמְאֹת יָד, שֶׁכֹּאֲשֶׁר
 44 מִפְּשִׁיט אֵת הָעוֹר מִשְׂאֵר הַבִּשְׂרָה, אוֹחוֹז בְּטַפַּח זֶה וּמוֹשֵׁךְ בְּשֶׂאֵר הָעוֹר
 45 לְהַפְּשִׁיטוֹ.
 46 הַגְּמָרָא מִקְּשָׁה עַל שִׁיטָה רַב אֲסִי: מִיִּתְיָבִי, הַמְּפָשִׁיט בְּשִׁיעוֹר הָזֶה,
 47 לְשִׁטִּית כְּדֵי אַחֲזִיזָה וְלְחַמַּת עַד הַחוּזָה הָעוֹר יָד. וְהַמְּפָשִׁיט מְכָאן
 48 וְאֵילָךְ, לְשִׁטִּית יוֹתֵר מִכְּדֵי אַחֲזִיזָה וְלְחַמַּת אִף אֵת הַחוּזָה, הַנּוּגַע

בגמל כשהפשיט את רובו, אף שעדיין בעור שעל הצואר לא הפשיט
 אינו חבור ויד לבשר כיון שהוא מתנתק בקלות מהבשר, והברייתא
 כרבי יוחנן בן נורי במשנתנו היא, הסובר שהעור שעל הצואר
 שמתנתק בקלות אינו חיבור. ואין ראייה מהברייתא שלא גוזרים שמא
 יעשה פחות מהשיעור הנצרך, והפשיט בבדמה כשטמא בטומאה
 דאורייתא, אף כשהפשיט יותר מכדי אחיזה מטמא, שמא יפשיט
 פחות מכדי אחיזה, ולא ידייק בשיעור ההפסט.
 מבאר הגמרא את דין המשנה במסכת כלים שטלית שנקרעה רובה
 טהורה: אמר רב הונא משום רבי שמעון רבי יוסי לא שנו
 שנטהרת בחתיכת רובה אלא שחתיך את רובה של הטלית ולא שייך
 בה במקום הקרע רוחב בד המספיק לכדי מעפורת (סודר), אבל אם
 שייך בה בד שמחבר את חלקי הטלית שקרע בשיעור כדי מעפורת
 (סודר), הרי הוא חבור והטלית נשארה בטומאה כמו שלא
 נקרעה.
 מביאה הגמרא מחלוקת בדן קריעת הטלית לטהרה: אמר ריש
 לקיש מה שכתבה המשנה שכשקורע את רובו של הבגד ולא
 השאיר כדי מעפורת נתבטל ממנו שם בגד ונטהר, לא שנו אלא
 כשקרע טלית שנטמאת, שאף אם יחזור ויתפרה אינה מתחברת
 בחוק כמו שהייתה קודם שקרעה. אבל עור שנטמא, לא נטהר
 בחתיכת רובו, כיון שהעור הנוטר שלא חתכו הוא חזק ולידי שחזור
 ותופרו לאחר שקרע, חלים – מתדבק היטב וחוזר הבגד לראשיתו
 ונהיה חזק כמו שהיה קודם שחתכו, ולא מתבטל שמו בקריעה זו
 ולכך כל הבגד טמא. ורבי יוחנן אמר אפילו עור נמי נטהר בקריעת
 רובו, כיון שמתבטל ממנו שם בגד, שכשפתרו לא חלים – לא מתחבר
 כראוי לחזקו שהיה בו קודם שקרעו.
 רבי יוחנן מקשה על שיטת ריש לקיש: איתביה רבי יוחנן לריש
 לקיש מדברי המשנה בכלים, עור שהיה טמא בטומאת מדרב, אם
 חישב עליו לחתכו כדי לעשות ממנו רצועות או פנדלים, ובה
 לבטלו מלהיות עור הראוי למדרס, בין שנתן בו – בעור אוזמל –
 סכין ברזל שמתכתים עמו עורות, אף שיש בו עדיין שיעור לקבל
 טומאה כשהתחיל לבטלו מתשמישו הראשון טהור, דברי רבי
 יהודה. והכמים אומרים אינו נטהר עד שיקרע את העור לרצועות
 ומקציטו מהמשה טפחים על חמשה טפחים, שאז לא יהא בעור
 שיעור של קבלת טומאה. מדייק רבי יוחנן שלשיטת חכמים, כי
 מקציט ליה מיהא טהור – כאשר ממעטו מחמשה טפחים העור
 טהור, ואף שלא חתך את כל החתיכה, אלא התחיל לחותכה באחד
 מפינותיה. ולכאורה לשיטת ריש לקיש אמאי העור טהור, לימא –
 נאמר שהעור חלים כשלא חתכו לגמרי לשני חלקים, שראוי לחזור
 להיות עור חזק כשיתפרו את שני הצדדים יחד.
 מתרץ ריש לקיש: כי קאמרי דחלים – כשאמרתי שיעור מחלים, היינו
 הויב, דקא צרי ליה לחתוי – היכן שסדק את העור לאורכו או
 לרחבו, שיכול לתפרו בחזק ויחזור העור לחזקו הראשון, אבל הקא
 כמאי עסקינן במשנה בכלים שמתהרת את העור שחתכו, במקצע
 וקא לו – שחותך ובא בחתיכתו דרף קביבותיו – שחותך את העור
 סביב סביב, וכשקורע בצורה כזו, אם יתפור את העור לאחר קריעתו,
 לא יהא באותו חזק שהיה קודם קריעתו ולכך נטהר בקריעה.
 מביאה הגמרא קושיא נוספת על שיטת ריש לקיש: מתיב רבי ירמיה
 ממשנתנו, המפשיט בבהמה ובהיה בין בטהורה ובין בטהמא, בין
 בדרקה ובין בפסקה אם מפשיט כדי לעשותו שטייה, עד כדי אחיזה
 העור הוא יד לבשר. מדייקת הגמרא שרק עד כדי אחיזה העור יד
 לבשר, הא ביתר מכדי אחיזה העור טהור ואינו יד. מקשה הגמרא
 לשיטת ריש לקיש, ואמאי העור טהור, לימא חלים – נאמר שהעור
 המפשיט יחשב כמחובר עדיין לבשר ויטמא משום יד, כמו עור
 שנקרע שנחשב כמחובר כשמחובר במקצת.
 מתרצת הגמרא: תרנמה – העמיד רבי אבין את המשנה לריש לקיש
 שהטעם שלא אומרים שהעור כמחובר, כיון שראשון ראשון – כל
 עור שהפשיטו והפרידו מהבשר לאחר הכדי אחיזה, עושה ניפול –
 הרי הוא כנופל ונפרש לגמרי מהבשר, אף שהוא עדיין מחובר לבשר,

עולת העוף שמולק אותה הכהן, לשיטת רבי אלעזר רבי שמעון
 שסובר שאסור להבדיל במליקה את הראש מהבהמה אלא רק רוב
 שני הסימנים. ומספיק שימלוק רק רוב מצומצם של שני סימנים.
 ומדוע כשר כשמולק רק רוב מצומצם של הסימנים, ליגור דילמא
 לא אתי – שמא לא יגיע למעבר – לעשות ולמלוק רוב שנים של
 הסימנים, כיון שיחשוש שמא יבדיל את כל הסימנים ויפסול את
 הקרבן, ימלק רק חצי משני הסימנים ואין המליקה כשירה, ולכך
 נצריך שימלוק רוב ניכר. אלא מוכח שלא חוששים שמא יעשה פחות
 מרוב ויטעה שכבר עשה את הרוב.
 מתרצת הגמרא: אמר ליה רב יוסף רבה, על קושייתך דקא אמרת
 שאין לטהר טלית טבולת יום שקרע רובה, מגורה שמיא יטעו ויאמרו
 מביקה פת יומא עולה לטהר בלא הערב שמש. אין לחשוש, שקרעה
 – הקרע שיש בטלית מוכיח עליה שהטעם שמתהרים אותה הוא
 מחמת הקרע ולא מחמת הטבילה.
 ועל קושייתך דקא אמרת שעולת העוף לרבי אלעזר רבי שמעון
 ליגור שמא ימלק פחות מרוב הסימנים. לא חוששים כיון שהמליקה
 על ידי בהנים שזרזים וזהירים הן.
 מביאה הגמרא הוכחה שלא גוזרים שמא ישנה מהשיעור: תא שמע
 ממשנתנו, המפשיט עור בבהמה ובהיה בין בטהורה ובין בטהורה,
 בין בדרקה ובין בפסקה, השיעור שישפשיט את העור לשטייה כדי
 אחיזה. מדייקת הגמרא: הא אם הפשיט יתר מכדי אחיזה העור
 טהור ואינו יד לבשר, ואם גוזרים שמא יעשה פחות מהשיעור, אמאי
 העור טהור, ליגור דילמא לא אתי למעבר – שנגזור שמא לא יבוא
 להפשיט אלא כדי אחיזה, ויטעה שהפשיט יותר מכדי אחיזה, וקא
 נגע בעור בטהמא, וקא מטהרינן ליה לבשר בטעות שנסובר שכבר
 הפשיט יותר מכדי אחיזה ואין העור יד לבשר. אלא מוכח שלא
 גוזרים שמא יעשה פחות מהשיעור.
 מתרצת הגמרא: אי המשנה עוסקת בטהמא דאורייתא הכי נמי
 נחשוש שמא לא הפשיט רוב, הכא כמאי עסקינן במשנה, בטהמא
 דרבנן, שחכמים לא גזרו והחמירו בדרבנן שמא לא יעשה כמו
 השיעור.
 מקשה הגמרא: תינה מה שכתבה המשנה בטהורה והיינו שהפשיט
 אדם טמא בבהמה טהורה, שהטומאה מדרבנן, כגון שהאדם נטמא
 על ידי שטבל ראשו ורובו במים שאובים, ומפשיט בהמה של קדשים.
 אבל מה שכתבה המשנה בטהמא והיינו שאדם טהור נגע בבהמה
 טמאה נטמא, הרי טומאה זו בטהמא דאורייתא היא שנבלה טמאה
 מדאורייתא, ומדוע כשהפשיט יותר מכדי אחיזה לא גוזרים שמא
 יטעה שהפשיט יותר מכדי אחיזה.
 מתרצת הגמרא: יש אופן של בהמה הטמאה בטומאה דרבנן
 ומטמאה אדם שבה דיברה המשנה, והיינו בבהמה טרפה שנשחטה
 שהיא מטמאה. מקשה הגמרא: מרפה פת טמא היא – וכי טריפה
 מטמאה אחרים. מתרצת הגמרא: אין (כן), בראבה דשמואל,
 דאמר אבה דשמואל מרפה ששחטה מטמאה במוקדשין – בהמת
 טריפה של מוקדשים שנשחטה, מטמאה מדרבנן את האדם הנוגע
 בה. ובה כתבה המשנה שאדם טהור שמפשיט טמאה נטמא.
 מביאה הגמרא ראייה נוספת שלא גוזרים כשהפשיט יותר מכדי
 אחיזה שמא יפשיט פחות מכדי אחיזה: תא שמע, למדנו בברייתא
 רבי דוסתאי בן יהודה משום רבי שמעון אומר אדם המפשיט עור
 בשרצים הטמאים כדי לעשותו שטייה, העור חבור ונעשה יד לבשר
 עד שישפשיט את פולו מהשרץ. ומכך שנקטה הברייתא מפשיט
 בשרצים יש לדקדק שדווקא שרצים שעורם דבוק בחווקה לבשר
 וקשה להפשיטו, בהם העור יד לבשר עד שיפשיט את כולו, הא –
 אבל המפשיט בגמל ובשאר בעלי החיים שאין העור דבוק בחווקה
 לבשר אינו חבור כשהפשיט יותר מכדי אחיזה, ולא גוזרים שמא
 יפשיט פחות מכדי אחיזה ויטעה שהפשיט יותר מכדי אחיזה.
 מתרצת הגמרא: לא תימא ותדייק מהברייתא, הא בגמל העור
 שהפשיט אינו חבור ויד לבשר. אלא אימא – תאמר ותדייק
 מהברייתא, שרק עור שרצים כשלא הפשיט את כולו חיבור, אבל

המשך ביאור למס' חולין ליום חמישי עמ' ב

19 ולתפרו, שבזה טמא כיון שבתפירתו חוזר לחזקו הראשון אין זה
20 נחשב כמו שנפרד, ובמשנה נחלקו באופן שאין חוזר לחזקו הראשון,
21 והטעם שנחשב עור הצואר 'חבור' לבשר הוא מדין שומר של הבשר,
22 ורבי יוחנן וחכמים במשנה **בְּשׂוֹמֵר הָעֵשׂוּי לְנִתְקַ מֵאֲלִיו קָא מִיפְלְגִי**,
23 שהעור שעל הצואר אינו דבוק בחזקה בבשר, ואף אם לא יפשיטו
24 הוא יפול מאליו מעל גבי הבשר, ואין הוא נחשב אף כעור שנקרע
25 ויכולים לתפרו, אלא בדין זה נחלקו חכמים ורבי יוחנן בן נורי, **מֵר
26 סָבֵר** – חכמים סברו שאף שומר שעשוי להינתק מאליו, כשלא ניתק
27 הָנוּי שׂוֹמֵר לבשר והעור הצואר נטמא יחד עם הבשר בעודו מחובר
28 לו. **וְמֵר סָבֵר** – ורבי יוחנן בן נורי סבר ששומר העשוי להינתק מאליו
29 **לֹא הָנוּי שׂוֹמֵר**.
30 מביאה הגמרא קושיא נוספת על שיטת ריש לקיש: **מְתִיב רַבִּי יְרֵמְיָהּ**,
31 שנינו במשנה בכלים, **תְּנוּרָה שְׁנַנְמָמָא**, שאינו נטהר בטבילה אלא
32 בנתיצה, **בְּיָצֵד מְטַהְרִין אוֹתוֹ**, על ידי ניתוצו כשלא רוצה לכתות
33 אותו לחלקים קטנים, מהו שיעור גודל השברים שיטהרו כיון שלא
34 יהא בהם שם תנור. שוברו וחולקו לְשֵׁלֶשָׁה חלקים, ועל ידי כך לא
35 ישאר בשום חלק רובו של התנור שיישאר טמא, **וְגוֹרֵד** – וצריך לגרד
36 **אֶת הַמְּפִילָה** – הטיט שהיו מורחים על גבי התנור לחברו,

1 כיון שאינו עתיד לחזור לבשר לעולם. ואינו כעור שנקרע שעתיד
2 לתפרו יחד שיהא חתיכת עור גדולה.
3 מביאה הגמרא קושיא נוספת על שיטת ריש לקיש: **מְתִיב רַבִּי יוֹסֵף**,
4 למדנו במשנתנו, שהמפשיט את העור לחמת ומתחיל להפשיט
5 מרגלי הבהמה, העור יד לבשר עד שיפשיט את החזה, ואם הפשיט
6 את העור שעל החזה והגיע לעור **שְׁעַל הַצְּוֹאֵר**, **רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי**
7 **אוֹמֵר** העור שעל הצואר **אֵינוֹ תְּבוּרָה** ואינו יד לבשר. מקשה הגמרא:
8 לשיטת ריש לקיש שאומרים בעור שאף כשקרעו, הרי הוא 'חלים'
9 ועדיין טמא, **אִמָּא** עור שעל הצואר אינו חיבור לבשר, **הָא חֲלִים**
10 **וְקָאִי** – הרי העור שעל הצואר עדיין עומד מחובר לבשר, ומדוע
11 שלא יהא העור יד לבשר.
12 אביי דוחה את קושיית הגמרא על ריש לקיש: **אָמַר לִיה אַבְי, אִמָּא**
13 **סִיפָא** – אמור ובאר את הסיפא של המשנה, **וְחֲכָמִים אוֹמְרִים** עור
14 שעל הצואר כשלא הפשיטו הרי הוא **תְּבוּרָה** והרי הוא יד לבשר,
15 ולשיטתך יש להביא ראיה לריש לקיש משיטת חכמים שעור הצואר
16 חיבור, ואם כן עור שקרעו ויכולים לתפרו הוא כמחובר ויטמא.
17 הגמרא מביאה ביאור בדברי המשנה אף לשיטת ריש לקיש: **אָלָא**
18 **אָמַר אַבְי** דברי המשנה אינם דומים לעור שנקרע ויכולים לחזור